

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

22 NOVEMBER 1995

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 132
van de nieuwe gemeentewet**

(Ingediend door mevrouw Simonne Creyf)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het archief omvat niet alleen de documenten uit het verleden, maar alle bescheiden, ongeacht hun datum, vorm en drager, die het gemeentebestuur uit hoofde van zijn activiteiten en de vervulling van zijn taken ontvangen of opgemaakt heeft, ontvangt of opmaakt.

Uit de inspectierapporten van het Rijksarchief blijkt dat veel gemeenten onvoldoende zorg besteden aan het beheer van hun archief. Slechts een klein aantal gemeenten hebben een openbare archiefdienst waar belanghebbenden (zowel lokale onderzoekers, wetenschappers als personen die in het kader van de openbaarheid van bestuur de documenten willen raadplegen) terecht kunnen. Onder openbare archiefdienst dient te worden verstaan: een dienst waar de documenten in goede en geordende staat worden bewaard, waar de geïnteresseerden de gelegenheid hebben deze documenten in een leeszaal te raadplegen, en die door een universitair geschoolde archivaris wordt geleid.

Gemeenten met meer dan 25 000 inwoners zijn verplicht dergelijke archiefdienst op te richten; kleinere gemeenten dienen dit te doen in samenwerking met andere gemeenten.

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

22 NOVEMBRE 1995

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 132 de la
nouvelle loi communale**

(Déposée par Mme Simonne Creyf)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les archives comprennent non seulement les documents du passé, mais également tous les documents, quels que soient leur date, leur forme et leur support, que l'administration communale a recueillis ou établis, recueille ou établit du chef de ses activités ou en vue de l'accomplissement de ses missions.

Il ressort des rapports d'inspection des Archives de l'Etat que de nombreuses communes ne prennent pas suffisamment soin de la gestion de leurs archives. Seul un nombre limité de communes disposent d'un service d'archives publiques accessible aux intéressés (tant des chercheurs et des scientifiques locaux que des personnes qui souhaitent consulter des documents dans le cadre de la publicité de l'administration). Par service d'archives publiques, il y a lieu d'entendre un service où les documents sont conservés en bon état et de manière ordonnée, où les personnes intéressées ont la possibilité de consulter ces documents dans une salle de lecture et qui est dirigé par un archiviste de formation universitaire.

Les communes comptant plus de 25 000 habitants sont tenues de créer un tel service d'archives; les communes plus petites doivent satisfaire à la même obligation en collaborant avec d'autres communes.

(*) Deuxième session de la 49e législature.

Gemeenten mogen niet langer hun archief neerleggen in het Rijksarchief, omdat deze wetenschappelijke instelling onvoldoende middelen (magazijnruimte, leeszaalruimte, personeel, financiële middelen) heeft om deze supplementaire taak op zich te kunnen nemen. Het dwangdepot, waarin artikel 1, derde lid van de archiefwet van 24 juni 1955 voorziet, wordt opgeheven.

Het huidige artikel 132 van de nieuwe gemeentewet omschrijft onvoldoende de zorg die gemeenten moeten besteden aan hun archiefdocumenten. Onder archiefzorg verstaan we de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de nakoming van de bij wet opgelegde verplichtingen, in het bijzonder voor :

- a) de veilige bewaring van de archiefbescheiden en de terbeschikkingstelling van de nodige ruimte daarvoor;
- b) de speciale inrichting van deze ruimte;
- c) de aanstelling van personeel;
- d) de vaststelling van voorschriften voor het beheer;
- e) het aanvragen van de nodige gelden bij de instantie die bevoegd is voor het vaststellen van de begroting;
- f) de ontsluiting en het ter beschikking stellen van de archiefbescheiden door degenen die met het beheer zijn belast;
- g) de vaststelling van de regelen in verband met de openbaarheid van de archiefbescheiden.

S. CREYF

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 132 van de nieuwe gemeentewet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 132. — Het college van burgemeester en schepenen is verantwoordelijk voor de zorg voor het archief van het gemeentebestuur. Het beheer ervan wordt toevertrouwd aan de gemeentesecretaris. De gemeenten zijn verplicht, alleen of in samenwerking met andere gemeenten, openbare archiefdiensten op te richten, ten laatste in het jaar 2000. »

23 oktober 1995.

S. CREYF

Les communes ne peuvent plus déposer leurs archives aux Archives de l'Etat, étant donné que cette institution scientifique ne dispose pas des moyens (magasin, salle de lecture, personnel, ressources financières) lui permettant d'assumer cette tâche supplémentaire. L'obligation de dépôt instaurée par l'article 1er, alinéa 3, de la loi du 24 juin 1955 relative aux archives est supprimée.

L'article 132 actuel de la nouvelle loi communale ne précise pas quelles sont les obligations des communes en matière de conservation des archives. Par conservation des archives, nous entendons la responsabilité administrative en ce qui concerne le respect des obligations imposées par la loi. Cette tâche consiste notamment à :

- a) conserver les archives en lieu sûr et prévoir l'espace nécessaire à cet effet;
- b) aménager adéquatement cet espace;
- c) désigner le personnel;
- d) fixer les règles nécessaires à la gestion des archives;
- e) demander les fonds nécessaires aux instances qui ont l'élaboration du budget dans leurs attributions;
- f) veiller à ce que les personnes chargées de la gestion des archives les rendent accessibles et les mettent à disposition;
- g) fixer les règles relatives à la publicité des archives.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 132 de la nouvelle loi communale est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 132. — Le collège des bourgmestre et échevins est responsable de la conservation des archives de l'administration communale. La gestion de ces archives est confiée au secrétaire communal. Les communes sont tenues de créer, seules ou en collaboration avec d'autres communes, des services d'archives publics en l'an 2000 au plus tard. »

23 octobre 1995.